

Kemikalier

J.nr.

Ref.

Den 26. juni 2008

Annoncering af tilskudsmidler – Substitution af problematiske kemikalier

Formålet med tilskudsmidlerne er generelt at bidrage til udvikling, test og demonstration af nye teknologier, der kan føre til substitution af problematiske kemikalier. Substitution kan omfatte: stof til stof substitution, tekniske ændringer af processer, der fører til reduceret kemikalieforbrug og anvendelse af alternative teknologier. Følgende delområder vedrørende industrikemikalier er udbudt:

1) Substitution af visse organiske tinforbindelser:

Flere organiske tinforbindelser har problematiske sundhedseffekter og er klassificerede som sundhedsskadelige og giftige, ligesom flere forbindelser er på EU's liste over stoffer med dokumenteret hormonforstyrrende effekter. Desuden er nogle forbindelser klassificeret som skadelige for miljøet, ligesom nogle forbindelser er mistænkt for at have PBT egenskaber (PBT = persistent, bioakkumulerbar og toksisk).

EU's risikovurderinger har påvist at de 4 organiske tinforbindelser TBT (tributyltin), TPT (triphenyltin), DOT (dioctyltin) og DBT (dibutyltin) kan udgøre en risiko for sundhed og miljø ved brug i forskellige forbrugerprodukter. Risikovurderingen viser der er en risiko for både børn og voksne, der bliver udsat for organiske tinforbindelser via forbrugerprodukter som f.eks. PVC tryk på t-shirts, optag gennem fødevarer, herunder fødevarer der har været pakket ind i PVC film, og fra hygiejnebind, ligesom optagelse fra støv er en væsentlig faktor. EU arbejder derfor på at lave yderligere restriktioner på brugen af disse 4 forbindelser.

I en rapport udarbejdet for EU Kommissionen om mulige effekter af en potentiel regulering af organiske tinforbindelser er forbruget af organiske tinforbindelser i EU i 2007 opgjort til ca. 21.000 tons pr. år, heraf mere end 16.000 tons som stabilisator i plast.

Specielt til brugen i klar plast har det endnu ikke været muligt at finde egnede alternativer. I klar plast anvendes bl.a. DOT (f.eks. i PVC flasker) og DBT (f.eks. i tagplader). Der ønskes fokus på mulige substitutionsmuligheder, stofsubstitution eller teknologiske løsninger, for brugen af organiske tinforbindelser med fokus på brugen i klar plast.

I forbindelse med risikovurdering af stofferne i EU samt andre baggrundsrapporter er der tidligere udarbejdet materiale om miljø- og sundhedseffekter af organiske tinforbindelser og brugen af dem. En stor del af dette materiale er tilgængeligt via Internettet.

2) Substitution af andre miljø- og sundhedsskadelige stoffer

Der ønskes projekter som fokuserer på teknologier, herunder stofsubstitution, som kan føre til udfasning af de skadelige stoffer som lever op til kriterierne for godkendelsesordningen i REACH. Det gælder f.eks. stoffer som er CMR (kræftfremkaldende, skadelig for arveanlæggene eller skadelige

for forplantningen), PBT (persistente, bioakkumulerbare og toksiske stoffer), vPvB (meget persistente eller meget bioakkumulerbare stoffer) samt hormonforstyrrende stoffer eller andre stoffer, der giver anledning til lignende bekymring. Udover de stoffer, der allerede i dag er omfattet af godkendelsesordningen, forudses at der vil være en række stoffer, der endnu ikke er vurderet/registreret/konstateret som problematiske. Desuden prioriteres substitutionsprojekter omhandlende stoffer, der er på Vandrammedirektivets liste over prioriterede stoffer (med undtagelser af pesticider) samt andre stoffer, der vil blive omfattet af EU-forbud.